

การประชุมคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ

วันที่ 2 กรกฎาคม 2568

1. รายละเอียดปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2568
ลงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568
2. สถานการณ์สถานประกอบการขออนุญาต
สมุนไพรควบคุม (กัญชา) เพื่อการค้า

เภสัชกรไพฑูรย์ แก้วภมร
เภสัชกรเชี่ยวชาญ
รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568

หน้า ๘
เล่ม ๑๔๒ ตอนพิเศษ ๒๒๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา)

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้กัญชาเป็นสมุนไพรควบคุมที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดมาใช้ควบคุมเป็นการเฉพาะเพื่อมิให้ใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ จึงควรมีการควบคุมมิให้นำกัญชาเฉพาะส่วนที่เป็นช่อดอกไปใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ (๓) (๔) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๓ ให้กัญชา ซึ่งเป็นพืชในสกุล Cannabis วงศ์ Cannabaceae เฉพาะส่วนของช่อดอกเป็นสมุนไพรควบคุม

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะศึกษาวิจัย ส่งออก จำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ และผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัย ส่งออก จำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ต้องจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา การนำไปใช้ และจำนวนที่เก็บไว้ ณ สถานที่ประกอบการ และให้รายงานข้อมูลนั้นต่อนายทะเบียนตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๒) ผู้รับใบอนุญาตให้ส่งออกสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ต้องแจ้งรายละเอียดการส่งออกต่อผู้อนุญาตเป็นรายครั้ง ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

(๓) ผู้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ต้องจำหน่ายสมุนไพรควบคุมให้กับผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ เท่านั้น

(๔) การจำหน่ายและส่งออกสมุนไพรควบคุมของผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องมาจากแหล่งที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานการเพาะปลูกและการเก็บเกี่ยวที่ดีจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

หน้า ๙
เล่ม ๑๔๒ ตอนพิเศษ ๒๒๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

(๕) ห้ามจำหน่ายสมุนไพรควบคุมเพื่อการสูบในสถานที่ประกอบการ เว้นแต่การจำหน่ายโดยผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม ที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วยของตน

(๖) ห้ามจำหน่ายสมุนไพรควบคุม หรือสินค้าที่แปรรูปจากสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าผ่านเครื่องจำหน่ายสินค้าอัตโนมัติ (Vending Machine) ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์

(๗) ห้ามโฆษณาสมุนไพรควบคุมในทุกช่องทางเพื่อการค้า

(๘) ห้ามจำหน่ายสมุนไพรควบคุม หรือสินค้าที่แปรรูปจากสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าในสถานที่ ดังต่อไปนี้

(ก) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา

(ข) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(ค) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก

การจำหน่ายสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าตามวรรคหนึ่ง (๓) ไม่รวมถึงกรณีการจำหน่ายสมุนไพรควบคุมให้กับบุคคลใด ๆ ที่มีใบสั่งจ่ายโดยผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม และผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

การสั่งจ่ายตามวรรคสอง ให้กำหนดจำนวนหรือปริมาณการใช้ตามความจำเป็นเพื่อการรักษาตัวเป็นการเฉพาะที่ใช้ได้ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๖ อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ เฉพาะในส่วนที่เป็นสมุนไพรควบคุมตามประกาศนี้ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ของประกาศฉบับนี้ด้วย

ข้อ ๖ แบบการรายงาน แบบการแจ้งรายละเอียดการส่งออกสมุนไพรควบคุมรายครั้ง และแบบใบสั่งจ่ายให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

สมศักดิ์ เทพสุทิน

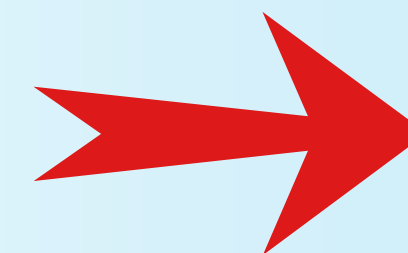
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

1. รายละเอียดปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568

**ข้อ 3 เฉพาะ “ช่อดอก” ของกัญชา (Cannabis)
ในวงศ์ Cannabaceae เท่านั้น ที่จัดเป็น สมุนไพรควบคุม**

**ข้อ 4 เงื่อนไขการขออนุญาตค้ากัญชา ผู้ใดจะศึกษา วิจัย
ส่งออก จำหน่าย หรือแปรรูปกัญชาเพื่อการค้า
ต้องขออนุญาตตามมาตรา 46
และต้องปฏิบัติตาม 8 เงื่อนไขหลัก ได้แก่**

1. รายละเอียดปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2568 ลงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2568

- (1) จัดทำและรายงานแหล่งที่มา การใช้และปริมาณที่เก็บไว้ต่อนายทะเบียน
- (2) ส่งออก ต้องแจ้งรายละเอียดเป็นรายครั้ง
- (3) จำหน่าย/แปรรูปได้เฉพาะผู้มีใบอนุญาตหรือมีใบสั่งจ่ายจากวิชาชีพที่กำหนด
- (4) แหล่งปลูกต้องได้มาตรฐานรับรอง โดยกรมการแพทย์แผนไทยฯ
- (5) **ห้าม**ขายเพื่อสูบในร้าน เว้นแต่แพทย์/แพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยประยุกต์/
หมอพื้นบ้าน/แพทย์แผนจีน และทันตแพทย์ ใช้เพื่อรักษาผู้ป่วย
- (6) **ห้าม**ขายผ่านตู้ VENDING MACHINE ช่องทางออนไลน์/เครือข่ายคอมพิวเตอร์
- (7) **ห้าม**โฆษณาเพื่อการค้าในทุกช่องทาง
- (8) **ห้าม**จำหน่ายในสถานที่ต้องห้าม
 - ❌ วัด สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
 - ❌ หอพัก
 - ❌ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนสนุก

ข้อยกเว้น : การสั่งจ่ายเพื่อการรักษา

- บุคคลทั่วไปสามารถรับกัญชาได้ หากมีใบสั่งจ่าย
จากแพทย์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน ทันตแพทย์
เภสัชกร หรือ หมอพื้นบ้าน
- ใช้เพื่อรักษาเฉพาะราย และในปริมาณที่ใช้ได้ไม่เกิน 30 วัน

2. สถานการณ์สถานประกอบการขออนุญาตสมุนไพรควบคุม (กัญชา) เพื่อการค้า

ข้อมูล ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2568

รายงานข้อมูลการลงพื้นที่ตรวจสอบ เฝ้าระวัง สถานประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุม (กัญชา)

รวมทั้งสิ้น
84
ร้าน

ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม
ติดตาม
68 ร้าน

รับเรื่องร้องเรียน
3 แห่ง

พักใช้ใบอนุญาตฯ
1 ราย

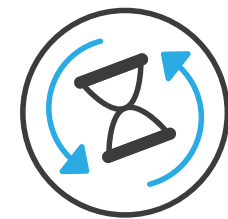

ประเภทการทำความผิด
อันเป็นเหตุให้
พักใช้ใบอนุญาตฯ
จำหน่ายนอกเหนือสถานที่
ตามระบุในใบอนุญาตฯ

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนใบอนุญาตฯ ทั้งหมด (ใบ)			ยกเลิก/ หมดอายุ	คงเหลือ
		ใบอนุญาตให้ จำหน่ายหรือ แปรรูปฯ	ใบอนุญาต ให้ส่งออกฯ	รวมจำนวนออก ใบอนุญาตฯ ทั้งหมด		
1	เมืองศรีสะเกษ	35	1	36	5	31
2	กันทรลักษ์	11		11	3	8
3	กันทรารมย์	9		9	1	8
4	อุทุมพรพิสัย	8		8	1	7
5	ราษีไศล	13		13	10	3
6	ห้วยทับทัน	3		3	1	2
7	ขุขันธ์	8		8	2	6
8	ขุนหาญ	7		7	5	2
9	เมืองจันทร์	3		3	2	1
10	ศรีรัตนะ	2		2		2
11	บึงบูรพ์	3		3	1	2
12	ยางชุมน้อย	4		4	1	3
13	พยุห์	2		2		2
14	น้ำเกลี้ยง	2		2		2
15	ภูสิงห์	2		2	1	1
16	ไพรบึง	1		1		1
17	ปรางค์กู่	2		2		2
18	วังหิน	1		1		1
รวม		116	1	117	33	84

การดำเนินงานการขออนุญาตสมุนไพรรักษา (กัญชา) เพื่อการค้า ในจังหวัดศรีสะเกษ

ระยะเวลาดำเนินการ 45 วันทำการ

1

2

3

4

5

6

ตรวจสอบคำขอ
เอกสารและ
หลักฐาน

ประสานพื้นที่
ตรวจสอบสถาน
ประกอบการ
ตามแนวทาง
ข้อพิจารณา

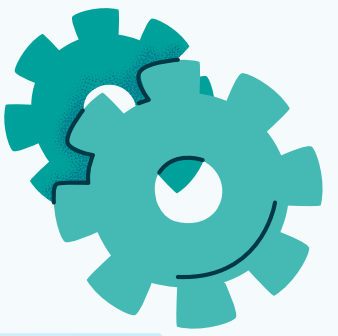
ตรวจสอบประเมิน
สถานประกอบการ
โดย ทีมคณะ
ทำงานระดับ
จังหวัด ร่วมกับ
ระดับอำเภอ

ประชุมคณะทำงาน
กลั่นกรองและ
ติดตามประเมินผล
การขออนุญาต
สมุนไพรรักษา
(กัญชา) เดือนละ
1 ครั้ง

เสนอผู้อนุญาต
ลงนาม
ใบอนุญาต
พร้อมแนบ
เอกสารหลักฐาน

แจ้งผู้ขออนุญาต
ชำระค่า
ธรรมเนียม และ
มีหนังสือแจ้ง
รับใบอนุญาตฯ

ข้อสั่งการ

- + ลงพื้นที่ตรวจสอบเยี่ยมสถานประกอบการ ทุกแห่ง (ภายใน 1 สัปดาห์)
- + เพื่อสื่อสาร สร้างความเข้าใจ ในระบบฉบับใหม่

แนวทางการดำเนินงาน

1. ประชุมชี้แจงคณะทำงานฯ และพนักงานเจ้าหน้าที่ฯ ระดับอำเภอ ในการลงพื้นที่ตรวจสอบ วันที่ 9 กรกฎาคม 2568 เวลา 13.30 น. เป็นต้นไป
2. กำหนดช่วงเวลาเปิดปฏิบัติการตรวจสอบสถานประกอบการพร้อมกันทั้งจังหวัด ระหว่างวันที่ 14 – 18 กรกฎาคม 2568

เสนอเพื่อพิจารณา

แบบการรายงาน ตามข้อสั่งการ

แบบรายงานรายงานผลการบังคับใช้กฎหมายสมุนไพรรักษา (กัญชา)

ประจำเดือน..... พ.ศ.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด.....

ผลการพิจารณาออกใบอนุญาต

ศึกษาริฉัย		ส่งออก		จำหน่ายหรือแปรรูป	
คำขอ	ได้รับอนุญาต	คำขอ	ได้รับอนุญาต	คำขอ	ได้รับอนุญาต

ผลการลงพื้นที่ตรวจสอบบังคับใช้กฎหมาย

1. ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการจำนวน.....ครั้ง

- ผิดเงื่อนไขจำนวน.....ราย

- พักใช้ใบอนุญาตจำนวน.....ราย

- เพิกถอนใบอนุญาตจำนวน.....ราย

2. สาเหตุการกระทำผิดเงื่อนไข

- ไม่จัดทำข้อมูลแหล่งที่มา การนำไปใช้ และจำนวนที่เก็บไว้จำนวน และไม่ส่งรายงาน จำนวน.....ราย

- จำหน่ายให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาต/ไม่มีใบสั่งจ่าย จำนวน.....ราย

- การจำหน่ายสมุนไพรรักษา ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานจำนวน.....ราย

- จำหน่ายสมุนไพรรักษาเพื่อการค้าในสถานประกอบการ โดยไม่ใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพจำนวน.....ราย

- จำหน่ายสมุนไพรรักษาผ่านเครื่องจำหน่ายอัตโนมัติ หรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์จำนวน.....ราย

- โฆษณาสมุนไพรรักษาเพื่อการค้าจำนวน.....ราย

- จำหน่ายสมุนไพรรักษาในสถานที่ห้ามจำหน่าย จำนวน.....ราย

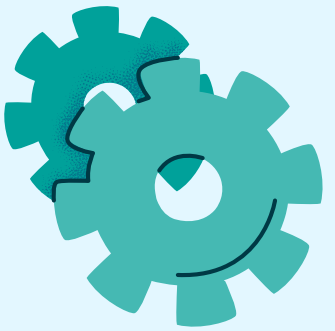
3. จับกุมดำเนินคดีจำนวน.....ราย

4. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....

ผู้รายงานข้อมูล.....

วันที่รายงาน.....

ขอขอบคุณ